

δια της: «Έτσι: τίς φερσούν ἀλήθεια οἱ τούρκισσες;» εἶπε.

«Έτσι», ἀποκριθῆκε ὁ Νίκος.

«Βγαίνουν ἔτσι στὸ δρόμο;»

«Οἱ τούρκισσες δὲ βγαίνουνε στὸ δρόμο.»

«Τότες ποῦ τίς εἶδες;»

«Στὰ μπαζόνια στὶς αὐλὲς τίς εἶδα.»

Ἡ Μαρία τὸν κοίταξε.

«Στάσου μιὰ στιγμή», τῆς εἶπε ὁ Νίκος. Μπήκε στὴ σάλα, ξέστρωσε τὸ σεντόνι ἀπὸ τὸν καναπέ καὶ γύρισε καὶ τὴν τίλιξε μὲ αὐτὸ, ἀφήνοντας νὰ φαίνονται μόνο τὰ μάτια τῆς καὶ οἱ ἄκρες ἀπὸ τὰ πασομάκια: «Σύρε δὲς μέσα στὸν καθρέφτη», τῆς εἶπε. «ἔτσι εἶναι οἱ τούρκισσες.»

Πῆρε τὴ λάμπα καὶ τῆς ἔφεξε. Ἡ Μαρία στάθηκε ἀντίκρου στὸν καθρέφτη καὶ κοιτάχτηκε μιὰ στιγμή:

«Καὶ δὲ σκιάζονται τὰ παιδιὰ ποῦ τίς βλέπουν;» εἶπε πετώντας τὸ σεντόνι ἀποπάνω τῆς.

Ὁ Νίκος δὲν ἀπάντησε. Σεργιάιζε στὴ σάλα.

Ἡ Μαρία, ἀφοῦ ξανακοιτάχτηκε στὸν καθρέφτη στρίβοντας τὰ πόδια γιὰ νὰ τὰ δεῖ πὼς φαίνονται καὶ ἀπὸ τίς φτέρνες, κάθισε κάτω κ' ἔβγαλε τὸ ἓνα πασομάκι: «Μὲ τὸ χέρι εἶναι κεντισμένο· στὸν κατηφέ», εἶπε κοιτάζοντάς το. «Πόσο ἔχουμε;» ρώτησε τὸ Νίκο.

«Τί σὲ μέλει: Σ' ἀρέσουνε μονάχα;» τῆς εἶπε ἐκεῖνος.

Ἡ Μαρία ξαναφόρεσε τὸ πασομάκι καὶ σηκώθηκε. Ὁ Νίκος πῆρε τὴ λάμπα καὶ ξανάρθαμε στὴν κάμαρά του:

«Σύρε κοιμήσου τώρα», τῆς εἶπε, «κι αὔριο—»

«Κι αὔριο τί;» Τὸν κοίταξε ἡ Μαρία στὰ μάτια.

«Ἄντε τώρα», τὴ σηκόντησε.

Ἐκαμε νὰ φύγει, μὰ τὴν κράτησε. «Στάσου πρῶτα», τῆς εἶπε πάλι, τὴν πῆρε στὴ σάλα καὶ τῆς μουρμούρισε κάτι καὶ γύρισε.

Τὸν κοίταξα. Γέλασε καὶ ἄδειασε τὸ ποτήρι του.

Σὲ λίγο μπήκε ἡ Μαρία μέσα σκεπασμένη πάλι μὲ τὸ σεντόνι. Μὲ κοίταξε κατάματα, κούνησε τὸ κεφάλι καὶ γύρισε κ' ἔφυγε ἀπὸ τὴν πόρτα.

Ἀρχισα νὰ τὰ χάνω λιγάκι.

«Έτσι τὴν εἶδα», μοῦ εἶπε σιγαλὰ ὁ Νίκος, «ἔτσι ἀπάνω κάτω. Γυρίζω μὲ τὸνερο σπασμένο. Μὰ πρέπει νὰ νικηθεῖ ἡ Μοῖρα.» Γέμισε πάλι τὸ ποτήρι του κ' ἔπιε.

«Μὰ λέγε μου λοιπὸν, ποιὰ εἶδες ἔτσι;» τὸν ῥώτησα.

«Τί νὰ σοῦ πῶ! Δὲν τᾶδες;»

«Τί νὰ εἶω;»

«Τὰ πασομάκια.»

«Ποῦ τᾶγόρασες;»

«Ἠλίθιε!»

«Τότε ποῦ τὰ βρήκες;»

«Νᾶξερεις; τί ἱστορία ἔχουμε! Νὰ μπορεῖσαι νὰ σοῦ τὴν πῶ!»

«Νισάφι πὲς λοιπὸν!»

«Τί νὰ σοῦ πῶ! Τὴν ξέρεις τὴν Κόρη τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Μπαίρον;»

Κούνησα τὸ κεφάλι γιὰ νὰ γλυτώσω.

«Ἐ λοιπὸν, τὴν εἶδα ζωντανή», μοῦ εἶπε θωρώντας με.

«Τὴ Μαριγὼ Χασάπη;», ρώτησα γελώντας.

«Τὴ σκιάδα, τὴ σωστὴ γυναίκα. Ἐζήσα μιὰ τραγωδία. Νὰ μούστελνες τὰ χρήματα—»

«Τί θᾶκανες;»

Δὲ μοῦ ἀπάντησε. Κάθισε μπροστὰ στὸ τραπέζι μὲ σκυμένο τὸ κεφάλι.

«Εἶναι τὸ μόνο σημεῖο ποῦ συμφωνῶ μὲ τὸ Σοπενάουερ», γύρισε καὶ μοῦ εἶπε ἄξαφνα σὲ λίγο.

Τὸν κοίταξα.

«Δὲν ἀρκοῦνε δυὸ θέλησες», ξακολούθησε, «χρειάζεται κ' ἡ θέληση τοῦ Παντός. Κ' ἔτσι ἀρχίζει ἡ τραγωδία τῆς ζωῆς. Ὁ ἀγώνας μὲ τὴ Μοῖρα. Ἡρωας εἶναι ὁπιὸς τὴ νικᾷ. Αὐτὸ θᾶναι τὸ δράμα μου.»

Ἔσκιε δυὸ τρεῖς φορές ἀμίλητος τὴν κάμαρα κ' ἔπειτα στάθηκε μπροστὰ μου: «Ἐλα, πιέ», εἶπε γελώντας τὰ ποτήρια, «στὴ θύμησή τῆς! Τοῦ ποιητῆ τοῦ εἶναι δοσμένο νὰ γέβεται τίς τραγικότητες. Γι' αὐτὸ ζεῖ στῆνερο μὲ τοὺς ἴσκιους, μὲ τίς προσβλές τῆς βάνουσης ζωῆς. Ἡ ζωὴ χωρὶς τὴν τραγικότητα εἶναι πλήξη. Ἐλα, πιέ στὴ θύμησή τῆς!»

Ἦπιαμε.

«Θὰ μοῦ πεις λοιπὸν τὴν ἱστορία», ἔκαμα νὰ τοῦ πῶ.

«Ὁ ποιητῆς δὲ βεδηλώνει τὸ εἶναι του. Πιέ, πιέ μονάχα.»

Μὰ ἡ μπουκάλα εἶχε ἀδειάσει.

«Σύρε ξαναγέμισέ τῆνε», μοῦ εἶπε ἔταν τὸ παρτήρησε.

«Θὰ κλείσανε τώρα», τοῦ ἀπάντησα.

Ξαπλώθηκε στὸν καναπέ κ' ἔμεινε ἀμίλητος. Δοκίμασα νὰ τὸν ξαναρωτήσω κάτι, μὰ δὲ μοῦ ἔδωσε ἀπόκριση. Τέλος βρέθηκα καὶ γὼ καὶ προτίμησα νὰ τὸν ἀφήσω νὰ ἡσυχάσει.

(Ἐκκολοῦθε)

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

© ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Βγήκανε σὲ βιβλίο μ' ἐπιγραφή «Ἀγκάθια καὶ τριβόλοι» πέντε δηγήματα τοῦ μακαρίτη Γ. Ἀβάζου, ἀπὸ τὰ ἀρῶτα του ποῦ δημοσιεύτηκανε στὸ «Νουμά». Τὸ βιβλίο τυπώθηκε καλλιτεχνικὰ στὸ τυπογραφεῖο «Ἡ Ἀνατολή» τῆς Πόλης, καὶ πουλιέται στὰ γραφεῖα μας.

— Τὸν ἄλλο μῆνα βγαίνει καινούργιο βιβλίο τοῦ συνεργάτη μας Ἰδα μὲ τίτλο «Ὅσοι ζωντανοί», κ' ἓνα κεφάλαιο ἀπὸ τὸ βιβλίο αὐτὸ τυπώνουμε σήμερα.

— Ἡ συνέχεια τοῦ ἔργου τοῦ κ. Παπανικολάου ποῦ τὸ πρῶτο μέρος τυπώθηκε στὸ περασμένο φύλλο, ἔμεινε γιὰ τὸν ἐρχόμενον «Νουμά».

Μὲ τὸ δρόμο ποῦ πήρανε τὰ πράματα, ἡ μισὴ γλώσσα κατάντησε νὰ σημαίνει ἀντιδημοτικισμό. Τὴν καθαρεύουσα νὰ τὴ διαφεντέβουε, ἀμικτη, ἀμέρια, φουσκομένη, ἀττική, πέφτει δύσκολο. Καταφύγιο γενικό, ἡ μισή.